

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 3 • Okt 2013 • Swedish Ophthalmological Society

I DET HÄR NUMRET:

ÅRSMÖTE

INFORMATION TILL
ST-LÄKARE

ST-OGON.SE

BIRGITTA BAUER IN ME-
MORIAM

ÖGATS DAG

AKADEMISKT NYTT

FÖRENING
INFORMATION

KONGRESSFÖRTECKNING

Bästa medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening!

En sådan fantastiskt härlig sommar vi haft. Jag tror hela landet fick fint väder större delen av sommaren och semestern. Kanske fick vi detta som kompensation för förra sommaren, som ju var av det mer av fuktiga slaget.

Sommaren gjorde sig fortfarande påmind på vårt höstmöte i Malmö i slutet av augusti. Solen sken och vattnet var badbart för de som vågade sig i, nästan 20°.

Årsmötet i Malmö blev en succé och vi kunde glädjande nog se att mötet attraherade många deltagare. Vi var närmare 400 deltagare och på efterutbildningsdagen hade så många som 134 deltagare anmält sitt intresse. Detta är glädjande siffror och vad jag förstod på våra sponsorer och utställare så var man nöjd med lokalerna och närvaron vid utställningen. Vi fick också till slut möjlighet att utvärdera den app som färdigställts till mötet. Många spontana positiva kommentarer framfördes, och som jag ser det är det starten på ytterligare digitalisering och modernisering av våra möten framigenom. Appen gör det ju möjligt att ha programmet nära till hands för alla deltagare samtidigt som arrangörer enkelt kan göra uppdateringar och justeringar i programmet. Våra sponsorer har också möjlighet att annonsera och locka oss till sin utställning direkt i programmet. Efter den positiva reaktionen på appen kommer vi att fortsätta diskussionerna med tillverkaren för att också lägga över hela vår hemsida.

Satsningen på efterutbildning med en något för specialisten justerad SK-kurs föreföll bli en succé. På årsmötet hade vi efterutbildningsdag om diabetesretinopati och vi kommer att fortsätta med detta koncept på framtida möten. Förhoppningsvis kan vi få möjlighet att på våren ha 1 – 2 dagars efterutbildningskurs, med en annan SK kurs som tema, isolerad från årsmötet. Vi kommer återkomma med annonsering om detta när det blir färdigt. Övriga delen av mötet i Malmö förlöpte väl med många intressanta föredrag och ämnen. Inte minst lördagen blev innehållsmässigt riktigt spännande att lyssna på. Att se hur man i Japan kan operera 60 katarakter dagligen, 8000/år var synnerligen intressant och att sedan få höra om den spännande ST-läkarronden man har på St Erik med ett flertal deltagare visar att fallbeskrivningar med litet inläst teori runt sjukdomar fortfarande är det som väcker vårt stora intresse. Tyvärr så kunde vi notera relativt glest deltagande på lördagen och vår enkät-utvärdering får väl visa om vi kan fortsätta att ha lördagar som en extra dag i framtida årsmöten. Syftet var egentligen att locka till oss privat verksamma läkare. Vi kunde dock konstatera att så blev inte fallet på detta möte.

På onsdagen 14 aug hade vi ett sponsrat lunchmöte där man hade bjudit in Inger Christine Munch, läkare från Roskilde ögonklinik. Hon hade studerat registreringen av blinda människor i Danmark. Antalet registrerade blinda visade sig ha

Forts. sidan 2...

sjunkit relativt drastiskt.

Den nya makulabehandlingen är en orsak, men det som var glädjande, var att även diabetes och glaukom hade minskat i frekvens. Det är inteckning på att våra behandlingar och vår strävan att ge människor en ökad livskvalitet vad gäller synen väl infrias.

I september hade vi klinikchefsmötet i Krusenberg. Programmet innehöll bland annat produktionsplanering, samtal om det fria vårdvalet i Stockholm och diskussion om ögonläkarbemanningen på klinikerna i Sverige.

I oktober är det sedan specialistföreningsmöte på Läkarförbundet. Specialistföreningarna driver de frågor som man finner intressanta och vi har där möjlighet att bevaka ögonspecialitetens intressen. Jag har tidigare tagit upp att vi inte är särskilt nöjda med de datajournaler som vi tvingas använda och som är konstruerade för internmedicin och primärvården och som sällan fungerar särskilt bra för oss inom ögonsjukvården. Man är i en arbetsgrupp för gemensam datajournal medveten om att ögonspecialiteten uttalar stor förtrytelse och frustration över dagens datajournal men om det sedan kommer att leda till att man kommer ge oss hjälp i detta avseende är inte klart. Det är fascinerande att se på ögondatajournaler utomlands, kanske mest i privat verksamhet, men

som är helt anpassade efter våra behov och maskiner och till vår verksamhet och som smidigt och lätt öppnas upp och man får fram alla bilder och diagram och värdeparametrar på en gång på samma patient. Tänk om vi en dag får det så? Eller som Martin Luther King sa: I have a dream, that someday.....

Så kära kollegor, se förtröstansfullt fram emot en fin höst och ta med er beskedet att vi kan vara stolta över att vi gör skillnad för människors synkvalitet, som vi ju vill mena är en av de viktigaste livskvaliteterna vi har här i jordelivet.

Att se världen i ett sandkorn och himlen i en vild blomma

Det är att hålla oändligheten i sin hand och fånga evigheten i en timme

William Blake

Sven

Priset för Bästa Avhandling 2012

Detta år gick priset för bästa avhandling till Beatrice Peebo med avhandlingen "Angiogenesis from a new perspective". Dr Peebo erhåller ett stipendium om 10.000 kr.

Priset för Bästa ST-kurs 2012

SÖF har instiftat ett nytt pris, för bästa ST-kurs, för att stimulera våra fantastiska kursgivare. Detta år gick priset för bästa ST-kurs till Gerd Holmström för ST-kursen i barnoftalmologi och strabism. Professor Holmström erhåller ett stipendium om 10.000 kr.

Maria Kugelberg

Protokoll fört vid föreningsmöte under årsmöte 30e aug 2013

1. Mötets öppnande

Mötet öppnades av Sven Crafoord.

2. Val av mötesordförande och sekreterare

Valdes Sven Craaford och Maria Kugelberg.

3. Val av två justeringspersoner

Valdes Charlotta All-Eriksson och Eva Levin.

4. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes enligt styrelsens förslag.

5. Frågan om mötets behöriga utlysande

Föreningsmötet befanns vara behörigen utlyst.

6. Meddelande från styrelsen

Info om nya SÖF appen. 240 användare har hittills laddat ner appen. Till nästa möte ska vi försöka få in hand-outs från föreläsningarna i appen. Styrelsen arbetar på att göra SÖFs hemsida som en app.

Optikerförbundet önskar att ögonläkare rapporterar kontaktlinsrelaterade keratiter till Socialstyrelsen, blanketten finns att ladda ner på optikerförbundets hemsida, www.optikerforbundet.se, se mer information i Ett Ögonblick nr 2, 2013.

Påminnelse om ST-hemsidan www.ST-ogon.se som kan användas för ST-läkare, ST-handledare. Mer info om detta kommer i Ett Ögonblick.

7. Rapport från kassaförvaltningen

Lars Hjelmqvist föredrog kassaförvaltningsrapporterna för år 2012/13 (resultat- och balansräkning).

8. Revisionsberättelsen

Då inga av föreningens revisorer var närvarande föredrog Lars Hjelmqvist revisionsberättelsen för år 2012/13 vilken lades till handlingarna.

9. Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet.

10. Årsavgift

Styrelsen föreslår att årsavgiften sänks till 800 kr från 900 kr. Beslutas så.

11. Val av vissa styrelsemedlemmar

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Facklig sekreterare Eva Olofsson nyval 2013-2015

Fort... **Protokoll fört vid föreningsmöte årsmöte aug 2013**

Styrelseledamot Karl-Johan Hellgren nyval 2013-2015 (Representant icke universitetsklirik)

Skattmästare Lars Hjelmqvist omval 2013-2015

12. Val av fullmäktigemedlemmar och suppleanter vid SLS

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Ordinarie representanter Sven Crafoord, Maria Kugelberg, omval

Suppleanter Fatima Pedrosa Domellöf, omval, Eva Olofsson, nyval

13. Val av revisorer mm

Valberedningens förslag föredrogs av Charlotta All-Eriksson. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja: Revisor Svante Böös omval 2013-2014

Revisor Anders Kvanta omval 2013-2014

Revisorssuppleant Göran Olivestedt omval 2013-2014

Klubbmästare Anna Lundvall omval 2013-2014

Klubbmästare Sven Sahlin omval 2013-2014

14. Val av valberedning

Styrelsens förslag föredrogs av Sven Crafoord. Årsmötet beslöt i enlighet med förslaget att välja:

Björn Johansson nyval 2013-2015

Kerstin Hallnäs nyval 2013-2015

15. Övriga ärenden

Professor Stefan Seregard presenterade NOK mötet som kommer att vara i Stockholm 20-23/8 2014. Kongressen kommer att äga rum på Waterfront i centrala Stockholm. SÖFs årsmöte infaller under detta möte.

Silvernålar för långt arbete inom SÖF styrelsen utdelades till Kerstin Hallnäs och kommer att skickas till Björn Johansson som båda avgår ur styrelsen.

SÖF har instiftat ett nytt "Pris för bästa ST-kurs" vilket i år tillföll barnkursen med Gerd Holmström som kursgivare. Priset tilldelas den som har högst kursutvärdering.

Pris för bästa avhandling 2012 tilldelades Beatrice Peebo med avhandlingen "Angiogenesis from a new perspective".

16. Mötets avslutande

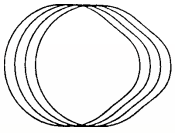
Mötet avslutades av Sven Crafoord

Vid protokollet - Maria Kugelberg

Justeras

Charlotta All-Eriksson

Eva Lewin Wik

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Skattmästaren
Lars Hjelmqvist

Skattmästarens kommentarer till bokslut 2013-05-31

Årets resultat uppvisar ett överskott på ca 590 000 kr. Att ett så stort överskott uppstått detta år beror framförallt på försenad faktura för Acta Ophthalmologica. Se kommentarer nedan.

Sammantaget är ekonomin i god balans. Ett Ögonblick ges numera ut enbart som digital publikation, vilket medför en betydande besparing på kostnadssidan.

De största förändringarna i resultaträkningen hänför sig till följande poster:

INTÄKTER

- Konferensintäkter: Ingen återbetalning från NOK detta år. Anmälningavgifterna för Krusenbergsmötet avser såväl 2012 års möte som 2013 års möte.
- Annonser, skrifter: Minskade annonsintäkter för Ett Ögonblick (102 000 kr mot 143 000 kr året innan) samt kraftigt minskade intäkter från försäljningen av Riktlinjer för glaukomsjukvården (10 000 kr mot 104 000 kr året innan).

KOSTNADER

- Acta Ophthalmologica: Fakturan för 2013 är försenad och har inte kommit ännu.
- Ett Ögonblick: Kraftigt minskade kostnader efter övergången till digital publikation (59 000 kr mot 168 000 kr året innan)
- Sekreteriat m.m.: I denna post ingår IT-kostnader. Kraftig ökning detta år p g a utvecklingskostnader för webbsidan www.ST-ogon.se
- Internationella föreningar: Minskade kostnader eftersom AAO:s O.N.E. Network inte debiterats detta år (sker vartannat år).

EKONOMISK REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETSÅRET 2012 - 2013

Balansräkning 2013-05-31

Tillgångar:		Skulder:	
Plusgiro	9 629	Kapital 12-06-01	1 659 184
Bankkonto Nordea	855 309	Årets överskott	594 504
Bankkonto Marginalen	638 658		
Likviditetskonto Skandiabanken	91		
Fasträntekonto Skandiabanken 750 000			
Summa kronor	2 253 688		2 253 688

Resultaträkning

	Föreg. år	Perioden
Intäkter		
Konferensintäkter	179 430	93 000
Annonser, skrifter	247 706	111 650
Bidrag	45 697	49 360
Årsavgifter	652 733	680 660
Räntor	34 089	40 959
Skatteåterbäring	3 462	3 354
Summa intäkter:	1 163 116	978 983
Kostnader		
Acta Ophthalmologica 2013	381 115	0
Styrelsens/efterutb.komm. resor o sammantr.	106 747	89 445
Spec.ex.komm resor o sammanträden	32 749	47 028
Övriga arb.grupper, resor o sammanträden	3 467	6 400
Info-brev	167 990	58 848
Gästföreläsare	23 017	34 434
Konferenskostnader	49 079	45 486
Sekretariat, kontorsmaterial, övriga kostnader	17 432	58 615
Internationella föreningar	52 053	25 442
SOTA-dokument	0	13 207
Skatter, bankavgifter	5 405	5 574
Summa kostnader:	839 055	384 478
Årets överskott / underskott	324 061	594 504

Minnen från Årsmötet på SUS 2013

Tack alla ni som kom till vår förenings årsmöte på Skånes Universitetssjukhus. Mötet hölls i Slagthuset i Malmö 28-31 augusti. Deltagarantalet översteg 400 vilket vi är mycket glada för. Det visar att mötet fortfarande fyller en funktion ut-

Bild 1

bildningsmässigt och socialt. Mötet inleddes med en efterutbildningsdag om diabetes som var mycket uppskattad. Vi fick höra Sven Crafoord, Elisabet Agardh, Ingrid Johansson, Carin Gustavsson och Niklas Karlsson prata om både grundläggande saker samt om det senaste inom diabetesretinopati. Det fanns något för alla, både subspecialister inom området och för oss som inte har tittat så mycket bakom linsen de senaste åren.

Bild 2

ST-dagen "Akut neurooftalmologi" hölls av Bertil Lindblom och Frank Träisk. Detta svåra ämne kan man aldrig få nog av och kursgivarna höll hög standard. De sju efterutbildningskurserna var väl frekventerade och våra eminenta gästföreläsare höll också varsin kurs. Berndt Ehinger höll i ett symposium om medicinsk historia där han själv, Tomas Bro, Bo Philipson och Stefan Seregard föreläste. Mycket intressanta föreläsningar, ett måste för både yngre som äldre kollegor, vi hoppas på en fortsättning vid nästa möte.

Bild 3

Själva årsmötet inleddes sedan med att gästföreläsare Ilknur Tugal-Tutkun (Bild 1 – tillsammans med Beatrice Peebo) från Turkiet höll en föreläsning om "Behçets disease – diagnosis and modern treatment". Det var intressant att få höra någon med så enormt stor erfarenhet tala inom detta område. Därefter följde postervandring då posterpresentatörerna fick prata lite kring sin poster. Det var svårt att höra för alla som följde med på postervandringen, men annars mycket bra och lärorikt.

Bild 4

Fria föredrag följde och flera ST-läkare presenterade sina ST-projekt på ett bra sätt. Malin Malmsjö (Bild 2 – tillsammans med Stefan Seregard) höll årets SOE föreläsning "Retinal ischemi – effekter på näthinnan och dess blodkärl". Fantastiskt att höra någon tala så inspirerande om något så svårt. Gerd Holmström (Bild 3 – tillsammans med Sven Crafoord) höll sedan Rendahlsföreläsningen om sin enastående forskning inom ROP. På lördagen inledde gästföreläsare Takayuki Akahoshi (Bild 4 – tillsammans med Maria Kugelberg) från Japan med föreläsningen "How to operate safely and efficiently?".

Fort... Minnen från Årsmötet på SUS 2013

Han visade bland annat en video från sin operations-sal där man såg hur det går till för att under en normal arbetsdag få igenom 60 patienter som opereras med fako av en kirurg på en operations-sal. Han visade också film på sin snabbaste fakoooperation som han gjorde på 1 minut och 29 sekunder, imponerande. Charlotta All-Eriksson avslutade mötet med symposiet ”Exempel från ST-läkarnas Grand round på S:t Eriks Ögonsjukhus”. Hon hade med sig ST-läkare som presenterade fall samt en expertpanel bestående av Frank Träisk och Leif Tallstedt som tillsammans med auditoriet diskuterade fallen. Vi hoppas att det kan inspirera fler kliniker till att hålla liknande övningar på sina sjukhus.

Den nya SÖF appen blev flitigt använd under mötet och det är något vi kommer fortsätta att erbjuda under mötena framöver.

Nästa år kommer vårt möte att ingå i NOK som hålls i Stockholm i augusti, vi kommer alltså inte att arrangera något eget möte. Föreningsmötet hålls under NOK mötet. Vi hoppas att få se så många som möjligt där.

Maria Kugelberg

Retinal ischemi - effekter på näthinnan och dess blodkärl

(Sammanfattning av SOE föreläsning - årsmötet i Malmö)

Diabetes, ventrombos eller arteriell ocklusion kan leda till retinal ischemi och är en viktig orsak till synskada och blindhet. När näthinnan skadas av syrebrist så bildas nya blodkärl för att försörja de skadade näthinnan med syre och näring. Blodkärlen fungerar dåligt och läcker, vilket kan leda till glaskroppsblödning, näthinneavlossning, glaukom och makulaödem. Retinal ischemi behandlas rutinemässigt med laserfotokoagulation att förhindra kärlnybildning. Laserbehandling är effektivt, men samtidigt invasiv då den förstör stora delar av näthinnan. VEGF-hämmare har nyligen tagits i kliniskt bruk. Trots detta är synförlust till följd av retinal ischemi fortfarande ett stort kliniskt problem.

I vår mening finns det ett stort behov av att upptäcka nya farmakologisk strategier för behandling av retinal ischemi.

Forskning om de signalvägar som är involverade i utvecklingen av skada efter ischemi går snabbt framåt vad gäller stroke och hjärtinfarkt, som är ischemiska tillstånd i andra delar av kroppen. Vi vill applicera den kunskapen på ischemiska tillstånd i ögat.

Syftet med projektet är att försöka förstå de cellulära signalvägarna som är involverade i utvecklingen av ischemiska skador på näthinnan och dess blodkärl. Vi har påbörjat studier om vilka signalvägar som aktiveras i näthinnan och dess blodkärl vid experimentall ischemi. Nästa steg blir att ta fram en blockerare av signalvägen, tillföra denna till grisar med retinal ischemi och undersöka dess effekt mot näthinneskada. Förhoppningsvis kommer vi att finna ett nytt mål för läkemedelsbehandling som kan förhindra skada på näthinnan och därmed synnedbrettning och blindhet till följd av retinal ischemi.

Malin Malmsjö

Birgitta Bauer in memoriam

På ögonkliniken i Lund finns en tavla med många små plaketter med namn på doktorander på kliniken. I första kolumnen, längst till vänster, står det Birgitta Bauer 1977. Detta var i starten på klinikens starka vetenskapliga och kliniska frammarsch, och Birgitta Bauer blev en viktig kugge i laget, vänlig, hjälpsam, kunnig, och stark. Hennes avhandling handlade om hur näthinnsans nervceller fungerar, och väckte berättigad internationell uppmärksamhet. Det finns nu över 50 namn till på tavlan.

Birgitta Bauer var född 1942 i Växjö, där hon också tog studentexamen. Hon blev läkare i Lund 1969, docent i oftalmiatrik 1978 och överläkare 1987, allt på ögonkliniken i Lund. Hon dog den 22 augusti 2013 och efterlämnar två vuxna barn, Susanne och Mikael.

Framför allt var det i det kliniska arbetet som Birgitta Bauer glänste. Arbetsglädje och vänlig men stabil rutin var hennes kännemärke. Hon specialiserade sig på det som numera kallas medicinsk retina, och hon utvecklade undersökningen och behandlingarna av ögats näthinna vid kliniken till nya höjdpunkter, inte minst tack vare hennes regelbundna analyser av näthinnefoton

med kollegorna, som på bilden här invid. De tjänade som föredöme för andra kliniker i landet. Hennes kurser för kollegorna om ”fläckar i näthinna” blev legendariska, och hon höll dem på många ställen i Sverige. När hon de sista åren före sin pensionering ägnade sig åt införandet av nya behandlingsmetoder vid åldersförändringar i gula fläcken fick hennes kunskaper och undervisning betydelse för utvecklingen i hela landet. Det blev många kongresser och kurser som Birgitta Bauer tog initiativ till och genomförde på ett högst professionellt och elegant vis. För alla yngre kollegor på kliniken var hon en trygg och högt värderad lärare och förebild med stor empati gentemot både patienter och kollegor och med orubblig känsla för rättvisa.

Birgitta Bauer förblev ögonkliniken i Lund trogen genom alla år, och vi var många som följde henne och gladdes åt hennes framgångar och framträdanden. Som föreläsare och förmedlare av medicinsk information var hon enastående. Trots att hon de sista åren drabbades av sjukdom fortsatte hon ändå fram till pensioneringen att arbeta med samma stora glädje och entusiasm som alltid. Vi minns vår engagerade arbetskamrat och vän med tacksamhet och känner sorg och saknad. Hon lämnade ett stort tomrum efter sig när hon pensionerades, och nu har detta blivit än större.

För vännerna på ögonkliniken:

Berndt Ehinger

Ögats dag

Den 10/10 anordnade Ögonfonden Ögats dag på Norra Latin i Stockholm. Sverker Olofsson var moderator och på programmet fanns bland annat:

Christina Lindén

- ◆ Glaukom: en av världens vanligaste ögonsjukdomar, Christina Lindén
- ◆ Ögonkomplikationer vid diabetes: igår, idag och i morgon, Elisabet Agardh
- ◆ Framtidsvisioner, Fatima Pedrosa Domellöf
- ◆ En paneldiskussion med representanter från SRF, glaukombund, optikerförbundet, SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) och Ögonfonden
- ◆ Utdelning av stipendier och anslag

Ögonfondens ordförande, Lennart Nolte hälsade välkomna och delade ut diplom till stipendiaterna. Målet med dagen var att lyfta fram möjligheter och begränsningar vad gäller ögonforskning och ögonsjukvård.

På www.ogonfonden.se finns bilder och filmer från Ögats dag

Fatima Pedrosa Domellöf

Sverker Olofsson och Elisabet Agardh

Sverker Olofsson och Laurence Westerlund (Ögonfonden)

Se film från eventet

Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

Stöd ögonforskningen

PG 90 07 22 - 0 BG 890 - 7610

www.ogonfonden.se

Nu kan du / din klinik starta en egen insamling på Ögonfondens hemsida, www.ogonfonden.se

Information till ST-läkare

Bästa/e kollega!

Var god se nedan för besked om 2014 års SK/ST-kurser. Det är ännu inte klart vilka av kurserna som kommer att vara statligt finansierade SK-kurser och vilka som blir Lipuscertifierade ST-kurser. Ansökningsprocessen för SK-kurser pågår just nu hos socialstyrelsen. Vänligen bevaka såväl Lipus hemsida; www.lipus.se som Socialstyrelsen; <http://www.socialstyrelsen.se/sk-kurser/>, för information om sökbara kurser.

ST/SK 2014

Näthinnans sjukdomar (Retina)	3-7 mars
Praktisk optik	17-21 mars
Glaukom	9-11 april
Neurooftalmologi	12-15 maj
Korneas och konjunktivas sjukdomar	19-22 maj
Barnögonsjukdomar och skelning	15-18 september
Uveas sjukdomar	29 september – 2 oktober
Linsens sjukdomar och refraktiv kirurgi	24-28 november
Onkologi, plastikkirurgi och orbitasjukdomar	6-10 oktober
Diabetes	3-6 november

Med anledning av de nya rekommendationerna för delmål 19 och 20 (1/6-2013) önskar vi påminna om vilka rekommendationer som gäller för publikation på hemsidan och ST-bloggen. Var god se nedan:

Enligt ögonläkarföreningens beslut 1/6 2013 gäller följande rekommendationer för ST-läkare inom ögonspecialiteten för att delmål 19 och 20 skall uppnås:

Delmål 19:

Skriftligt arbete: Arbetet skall ha anknytning till ögonspecialiteten. Det skall vara av sådan omfattning och kvalitet att det 1) presenteras på ett regionmöte och/eller på Ögonläkarföreningens årsmöte och/eller 2) accepterats för publikation i en vetenskaplig nationell eller internationell tidskrift. Ett abstrakt av arbetet rekommenderas i tillägg publiceras på Ögonläkarföreningens hemsida under fliken utbildning, och på ST-bloggen. För publicering vänligen kontakta web-ansvarig Catharina Kuylenstierna på e-mejladress: catharina.kuylenstierna@sankterik.se.

Handledning: Huvudhandledare för det vetenskapliga arbetet bör ha vetenskaplig kompetens, minst doktorsexamen. Om specialistläkare med doktorsexamen saknas på ordinarie klinik skall kontakt tas med disputerad kollega (ej nödvändigtvis inom ögonspecialiteten) på annat håll som kan fungera som bihandledare och som kan hjälpa till med frågor kring utformning och genomförande av arbetet. Stödpersonen bör kunna ersättas för sina insatser från ST-läkarens klinik.

Uppskattad tidsåtgång: Cirka 10-12 veckor

Kurs: Kraven för ST-läkare i ögonspecialiteten innefattar inte en kurs i forskningsmetodik. En sådan kurs kan dock vara av nytta om tidigare erfarenhet av forskning är begränsad.

Godkännande av delmål 19 (a eller b):

a) Intyg om genomfört skriftligt arbete utfärdat av aktuell handledare.

b) Om ST-läkaren har genomfört doktorsexamen alternativt mittseminarium (på väg mot doktorsexamen) är mål 19 uppnått. Vetenskapliga meriter av mindre omfattning kan också i vissa fall accepteras, dock endast efter bedömning av Socialstyrelsens examinatorer.

Forts. sidan 12....

Fort... Information till ST-läkare

Delmål 20:

Kvalitetsarbete: Arbetet ingår inte i ovan nämnda 10 veckor, men kursmoment och ämnesområde kan vara gemensamma. Kvalitetsarbetet kan ha en mer flexibel tidsram och mer lokala förtecken. Arbetet skall redovisas lokalt på kliniken och titel på arbetet bör publiceras på Ögonläkarföreningens hemsida under fliken utbildning, och på ST-bloggen. För publicering av titel, vänligen kontakta web-ansvarig Catharina Kuylenstierna (för e-mejladress var god se ovan). Redovisning bifogas ansökan om specialistkompetens. Ordinarie ST-handledare bedömer arbetet.

Uppskattad tidsåtgång: Arbetets omfattning skall motsvara minst 2 veckors heltidsarbete. Vid behov, om omfattande kvalitetsarbete planeras, kan det krävas större tidsåtgång vilket förhandlas med respektive verksamhetschef.

Godkännande av delmål 20: Intyg från aktuell handledare om genomfört kvalitetsarbete.

Vänligen,

Beatrice B Peebo

ST-ogon.se

Tack till er alla som har kontaktat oss och lämnat kommentarer och feedback om ST-bloggen.

Några har haft vissa svårigheter vid registrering på sidan och därför vill vi påminna om några punkter som är viktiga vid registrering:

- ◆ Sidan är tillgänglig endast för medlemmar i Ögonläkarförening.
- ◆ Vid registrering ska man ange sin arbets-e-postadress. E-postadressen kan ändras senare.
- ◆ Man kan inte börja använda sitt konto på sidan förrän kontot blivit aktiverat. Det kan ta upp till en vecka innan det registrerade kontot blir aktiverat (oftast bara ett par dagar).

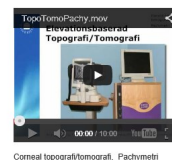
Vi vill gärna utveckla sidan vidare och nu finns det några nya funktioner som är på gång b.l.a. publicering av ST-arbetet (delmål 19). Ni kan skicka abstract eller sammanfattning av ert ST- arbete till oss för publicering på ST-ogon.se

Anders Behndigs videoföreläsningar från ST-kursen Linsens sjukdomar och Refraktiv kirurgi

Cataracta Senilis, Symptom operationsindikationer

Corneal topografi/tomografi, Pachymetri

IOL OVD

Premium IOLs

Vi funderar även på att lägga till vissa kursmaterial på sidan, så de blir lättillgängliga för alla. Det finns redan nu länkar till Anders Behndigs videoföreläsningar om kataraktkirurgi från ST-kursen *Linsens sjukdomar och Refraktiv kirurgi*. Har du frågor eller kommentarer, kontakta oss gärna på admin@st-ogon.se

Luai Alissa

Alcons stipendiefond för ST-läkare 2013

Detta år gick Alcons stipendier till

- Katarina Bartuma med motiveringen "Dr Bartuma är disputerad och har visat fortsatt forskningsintresse med aktiv forskning inom ögononkologi. Det bör gagna Dr Bartuma att närvara vid AAO mötet för att förkovra sig och knyta kontakter."
- Behrad Samadi med motiveringen "Dr Samadi är aktiv forskare inom katarakt- och refraktiv kirurgi med ett flertal pågående projekt. Att åka till AAO mötet bör gagna Dr Samadi genom ökad klinisk kunskap och även gagna honom forskningsmässigt."
- Yousef Pourakbar med motiveringen "För din fina pedagogiska insats för läkarstudenterna samt din begynnande forskarkarriär. Det bör gagna Dr Pourakbar att åka till AAO mötet för att förkovra sig både pedagogiskt, forskningsmässigt och kliniskt."

Drs Bartuma (Bild 1) och Samadi (Bild 2) var på mötet och tog emot stipendierna av Jesper Freij från Alcon, Dr Pourakbar kunde tyvärr inte komma till mötet.

Maria Kugelberg

Bild 1

Bild 2

Barnreumaregistret

Nu finns det möjlighet att registrera besöken hos ögonläkare i Barnreumaregistret

Svenska barnreumaregistret är ett nationellt kvalitetsregister som har funnits sedan 2009 och ägs av Svensk Barnreumatologisk förening (Barnläkarföreningen). Eftersom barn med juvenil reumatisk artrit (JIA) riskerar att få uveit och screenas regelbundet hos ögonläkare har det varit ett mål att även integrera en "ögondel" i registret. Registret är väletablerat bland barnreumatologer och har en stigande täckningsgrad. Sextio procent av alla barn med JIA i landet är för närvarande registrerade. Registerhållare är barnreumatolog Bo Magnusson, Astrid Lindgrens barnsjukhus, Karolinska, Solna. För mer information ta gärna kontakt med bo.magnusson@karolinska.se anna.verme@karolinska.se eller anna.lundvall@sankterik.se.

Anna Lundvall, barnögonläkare, S:t Eriks Ögonsjukhus

”Selective wavelength pupillometry to evaluate outer and inner retinal photoreception”

Aki Kawasaki, vid Inst för Klinisk vetenskap, Oftalmiatrik, Umeå universitet och verksam vid Hôpital Ophthalmique Jules Gonin, Lausanne, försvarade sin avhandling ” Selective wavelength pupillometry to evaluate outer and inner retinal photoreception” i Umeå den 26 september 2013.

Arbetet som presenteras i denna avhandling har syftat till att utveckla ett kliniskt pupilltest som ger kvantitativ information om funktionen hos yttre (stavar och tappar) och inre (melanopsin-medierad) retinal fotoreception hos friska försökspersoner och hos patienter med retinal degeneration. Förutom att styra pupillreflexen, skickar jättegangliocellerna, s.k. ipRGCs, impulser som påverkar kroppens dygnsrytm.

Arbetet visar att tidig och gradvis förlust av stav-funktion vid mild till måttligt avancerad retinitis pigmentosa är detekterbar och mätbar som en progressiv förlust av pupillens känslighet för mycket svagt blått ljus efter mörkeradaptation. I framskridna stadier av retinal degeneration, är kromatisk pupillometri känsligare än standard elektoretinografi för att detektera kvarvarande nivåer av stav- och speciellt tapp-aktivitet. Hos unga patienter där elektoretinografi kan vara tekniskt svårt, är pupillometri en lovande teknik för att utvärdera yttre retinal fotoreception relaterad till synfunktion. Dessutom kan pupillometri med selekterade våglängder användas för bedömning av icke-visuella ljusberoende funktioner. Pupillreaktionen på blått ljus varierar med melatonin-sekretion, vilket tyder på en cirkadisk reglering av denna parameter.

Fakultetsopponent: Professor Bertil Lindblom, Göteborg

Huvudhandledare: Professor Fatima Pedrosa Domellöf

taflotan[®]

tafluprost 15 µg/ml

Den FÖRSTA konserveringsfria prostaglandinen

- **Utan biverkningar från konserveringsmedel**
- **God trycksänkning**
- **Speciellt för glaukompatienter med torra/känsliga ögon**

taflotan[®]

Den första konserveringsfria prostaglandinen

Taflotan ögondroppar (tafluprost 15 µg/ml): Rx, F. Taflotan är subventionerat för patienter med glaukom eller förhöjt tryck i ögat som behöver en prostaglandinanalogue men som inte tolererar konserveringsmedel. Indikation: Sänkning av förhöjt intraokulärt tryck vid öppenvinkelglaukom och okulär hypertension. Som monoterapi hos patienter som kan ha nytta av ögondroppar utan konserveringsmedel, med otillräckligt svar av förstahandsbehandling, med intolerans mot första linjens behandling eller där sådan behandling är kontraindicerad. Som tilläggsterapi till betablockerare. Kontraindikation: Överkänslighet mot tafluprost eller mot något hjälpämne. Dosering och administreringsätt: Rekommenderad dos är en droppe i det (de) påverkade ögats (ögonens) konjunktivalsäck en gång dagligen på kvällen. En behållare räcker för att behandla båda ögonen. Ej använd lösning ska kasseras omedelbart efter användning. Varningar och försiktighet: Risk för ögonfranstillväxt, mörkfärgning av ögonlockshuden och ökad irispigmentering. Ingen eller begränsad erfarenhet vid astma eller vid andra former av glaukom än öppenvinkelglaukom. Gravitet och amning: Taflotan får inte användas av kvinnor i fertil ålder såvida inte adekvata preventivmetoder används. Förpackningar: Endosbehållare om 30 respektive 90x0,3 ml. Pris och ytterligare information: se www.fass.se. Datum för översyn av SPC 130128.

Utlysning– Bästa avhandling inom ögonforskning 2013

Sveriges Ögonläkarförening utlyser härmed ett stipendium om 10.000 SEK till ”Bästa avhandling inom ögonforskning 2013”. Alla svenska avhandlingar som ges ut under 2013 och som behandlar ögonforskning kan nomineras. Förutsättningen för nominering är att ett exemplar av avhandlingen skickas till var och en av medlemmarna i granskningskommittén nedan senast den 31 januari 2014, i pappersformat eller elektroniskt. Utdelningen av stipendiet kommer att ske i samband med föreningsmötet på NOK 2014.

Granskningskommittén utgörs av de tre SOE föreläsarna:

Med Dr Charlotta All-Eriksson, Klinik 2, S:t Eriks ögonsjukhus, 112 82 Stockholm,

charlotta.all-eriksson@sankterik.se

Docent Madeleine Zetterberg, Ögonmottagningen, Sahlgrenska universitetssjukhuset/Mölndal, 431 80 Mölndal,

madeleine.zetterberg@gu.se

Professor Malin Malmsjö, Ögonklinik B, Klinikgatan 18, Skånes Universitetssjukhus, 221 85 Lund,

malin.malmsjo@med.lu.se

Vid jäv kommer ytterligare granskare att anlitas.

Maria Kugelberg

Funderar du på att starta ny ögonklinik/ögonmottagning?

Vi hjälper dig att införskaffa
begagnad/ny utrustning
till förmånliga priser.

Spaltlampa, syntavla, funduskamera,
axellängmätare,
operationsmikroskop, mm.

Vårt företag finns i Göteborg.
Installation, service och garantiarbete
utförs i hela Sverige.

Marjan medical AB
www.visionmedical.se
info@visionmedical.se
Tel: 031-885633.
Mobil: 076-2269063

TILL SALU

Ersättningsetablering enligt LOL inom
ögonspecialiteten

Dr Bengt Liljegren
Läkarhuset ELLENBOGEN Malmö
Praktikertjänst AB
Region Skåne

Annonseras på Region Skånes hemsida för koncerninköp
www.skane.se/koncerninkop
Anbud skall läggas på upphandlingssidan
Tend Sign, Visma Opic
www.tendsign.com

För lokal info kontakta
Bengt Liljegren
040-208089
070-6656491
bengt.liljegren.ellenbogen@ptj.se

För info om Praktikertjänst kontakta
Lars Thyman
010-1280000
lars.thyman@ptj.se

Ett ögonblick

Information från Sveriges Ögonläkarförening
mailas ut tre gånger årligen till betalande inklusive
korresponderande medlemmar

Adressförändring måste
anmälas till:
Medlemsregistret
Sveriges Läkareförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
oavsett medlemskap i Läkarför-
bundet eller ej, då föreningen
utnyttjar detta adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla
föreningens medlemsutskick
måste anmäla detta skriftligen
till:

Eva Olofsson
Facklig sekreterare
Ögonkliniken,
Norrlands Universitetssjukhus
901 85 Umeå

En administrativ avgift på 100
kr/år kommer då att debiteras.

Annonsering i Ett Ögonblick är
välkommet.

För 2014 gäller följande
priser:
Helsida 14.000:-
Halvsida 8.000:-
Kvartssida 4.500:-

Kostnad för udda format och
radannonser kan diskuteras
med skattemästaren.

Annonsering för kurser och
möten som arrangeras eller för-
medlas av medlemmarna debi-
teras inte.

Lars Hjelmqvist
Skattemästare

Skriv till styrelsen! Frågor, funderingar och förslag välkomnas! Hör gärna av dig till oss:

Sven Crafoord, ordförande,
sven.crafoord@orebroll.se
Fatima Pedrosa-Domellof, vice ordförande,
fatima.pedrosa-domellof@ophthal.umu.se
Maria Kugelberg, vetenskaplig sekreterare,
maria.kugelberg@sankterik.se
Eva Olofsson, facklig sekreterare,
eva.olofsson@ophthal.umu.se
Lars Hjelmqvist, skattemästare,
lars.hjelmqvist@sankterik.se
Beatrice Peebo, ledamot, ST-kurs-ansvarig,
beatrice.peebo@liu.se
Luai Alissa, ledamot, ST-representant,
luai.alissa@liv.se
Karl Johan Hellgren, ledamot,
karl-johan.hellgren@liv.se
Sverker Hallin, Ledamot, representant för
privatpraktikerna, sverker@hallin.se

Material till nästa nummer av Ett Ögon-
blick måste vara tidningens redaktör Cat-
harina Kuylenstierna tillhanda senast 23
januari 2014. Sänd materialet i form av
Microsoft Word-fil via e-post till:
catharina.kuylenstierna@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Sven Crafoord
E-post: sven.crafoord@orebroll.se

Ansvarig för digitalisering och hjälp med
redaktion:
Luai Alissa
E-post: luai.alissa@liv.se

Lösenord för att läsa "Ett Ögonblick" på hemsidan är "gullstrand"

*Ett stort tack från redaktionen till
Peder Jahnberg
för all hjälp med tidningen.*

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Ansökan om medlemskap i Sveriges
Ögonläkarförening skickas till:

Eva Olofsson
Facklig sekreterare
Ögonkliniken,
Norrlands Universitetssjukhus
901 85 Umeå

med skriftlig rekommendation från
någon, som redan är medlem i
föreningen.

Beslut om inval fattas vid styrelsemötena
som årligen äger rum i mars/
april, vid årsmöte och vid Riksstämman.
Bekräftelse om medlemskap skickas efter
varje styrelsemöte.
Välkommen med Din ansökan!
Du kan ladda ner ansökan i PDF- format [här](#).

Kongressförteckning

Saknas event eller möte? Maila till web@swedeye.org.
An event missing? Please contact us.

43rd Congress of European Contact Lens Society of Ophthalmology (ECLSO)
München, Tyskland
Oct 25 2013 - Oct 26 2013
www.arvo.org

2013 Asia-ARVO
New Delhi, Indien
Oct 28 2013 - Oct 31 2013
www.arvo.org

American Academy of Ophthalmology
New Orleans, LA, USA
Nov 16 2013 - Nov 19 2013
www.aao.org

5th International course on ophthalmic and oculoplastic reconstruction and trauma surgery
Wien, Österrike
Jan 08 2014 - Jan 10 2014
www.ophtalmictrainings.com

4th EuRetina Winter meeting
Rom, Italien
Jan 25 2014 -
www.euretina.org

ESCRS Winter meeting 2014
Ljubljana, Slovenien
Feb 14 2014 - Feb 16 2014
www.escrs.org

OOG (Ophthalmic Oncology Group) 2014
Krakow, Polen
Mar 07 2014 - Mar 09 2014
www.oog.eu.com

The 11th International Conference on Low Vision 2014
Melbourne, Australien
Mar 31 2014 - Apr 03 2014
www.vision2014.org

WOC (World Ophthalmology Congress) 2014
Tokyo, Japan
Apr 02 2014 - Apr 06 2014
www.woc2014.org

AAPOS 2014
Palm Springs, CA, USA
Apr 02 2014 - Apr 06 2014
www.aapos.org

EPOS (European Paediatric Ophthalmological Society) 2014
Brügge, Belgien
Apr 02 2014 - Apr 05 2014
www.epos2014.be

ARVO 2014
Orlando, FL, USA
May 04 2014 - May 08 2014
www.arvo-igd.com

ISOT (International Society of Ocular Trauma) 2014
Dubrovnik, Kroatien
May 22 2014 - May 25 2014
www.isot-hod.com

ISOPT Clinical 2014 (The International Symposium on Ocular Pharmacology and Therapeutics)
Reykjavik, Island
Jun 19 2014 - Jun 22 2014
www.isopt.net

ISER (International Society for Eye Research) 2014
San Francisco, CA, USA
Jul 20 2014 - Jul 24 2014
www.iser.org

NOK 2014
Stockholm
Aug 20 2014 - Aug 23 2014
www.nok2014.se

EuRetina 2014
London, Storbritannien
Sep 11 2014 - Sep 14 2014
www.euretina.org

ESCRS (European Society of Cataract & Refractive Surgeons) 2014
London, Storbritannien
Sep 13 2014 - Sep 17 2014
www.escrs.org

EUPO 2014
Nice, Frankrike
Sep 30 2014 - Oct 01 2014
www.eupo.eu

EVER (European Association for vision and Eye Research) 2014
Nice, Frankrike
Oct 01 2014 - Oct 04 2014
www.ever.be

American Academy of Ophthalmology
Chicago, USA
Nov 18 2014 - Nov 21 2014
www.aao.org

Meeting of the International Strabismological Association (ISA) 2014
Kyoto, Japan
Dec 01 2014 - Dec 04 2014
www.isa2014.jp

Glöm inte din gåva till Ögonfonden!

Ögonfonden
SYNFRÄMJANDE FORSKNING

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

Stöd ögonforskningen

PG 90 07 22 - 0

BG 890 - 7610

www.ogonfonden.se